

บทที่ 9

การกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่น

การบริหารราชการได้กระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นจุดมุ่งหมายของการกระจายอำนาจ คือ การที่ทุกภาคส่วนประกอบด้วย ภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการท้องถิ่น แต่ในการบริหารงานภายใต้เงื่อนไขของความเป็นรัฐนั้นต้องมีแนวทางที่คงไว้ซึ่งความเป็นเอกภาพเป็นหนึ่งเดียวกัน แม้ท้องถิ่นจะมีอำนาจในการบริหารแต่ในขณะเดียวกันภายใต้ อำนาจดังกล่าวนี้ยังคงต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลทั้งจากหน่วยงานภาครัฐในฐานะของผู้กำหนดนโยบายภาพรวมของประเทศ

ดังนั้นบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคที่เคยเป็นเสมือนผู้บังคับบัญชาของราชการส่วนท้องถิ่นจึงเน้นหนักไปในทางด้านการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแต่ยังคงใช้หลักการรวมอำนาจ(Centralization)เพื่อให้ท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่อย่างรัดกุมภายใต้กฎหมายระเบียบ และนโยบายของประเทศองค์กรปกครองท้องถิ่นจึงต้องได้รับการกำกับดูแลการใช้อำนาจภายใต้เงื่อนไขการกำกับดูแลที่แตกต่างกัน

9.1การกำกับดูแลเทศบาล

ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลนั้นสามารถจำแนกภารกิจในการกำกับดูแลออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
2. การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร
3. การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

ปัจจุบันได้มีการจำแนกเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่12)พ.ศ.2546,ม.10:2)

1. เทศบาลนคร
2. เทศบาลเมือง
3. เทศบาลตำบล

ซึ่งการกำกับดูแลเทศบาลโดยทั่วไปกฎหมายได้กำหนดให้เป็นหน้าที่โดยตรงของ นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตที่เทศบาลนั้นตั้งอยู่โดยกรณีของนายอำเภอจะเป็นการกำกับดูแลเทศบาลตำบลภายในอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้กำกับดูแลเทศบาลเมืองและเทศบาลนครภายในจังหวัดนั้นๆ โดยทั่วไปอำนาจในการกำกับดูแลของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดจะมุ่งเน้นให้เทศบาลมีการปฏิบัติอยู่กรอบของกฎหมายเป็นสำคัญ(พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546, ม.39:12)

9.1.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาลและตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใดๆ จากเทศบาลมาตรวจตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้(พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546,ม.45:14)

9.1.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร

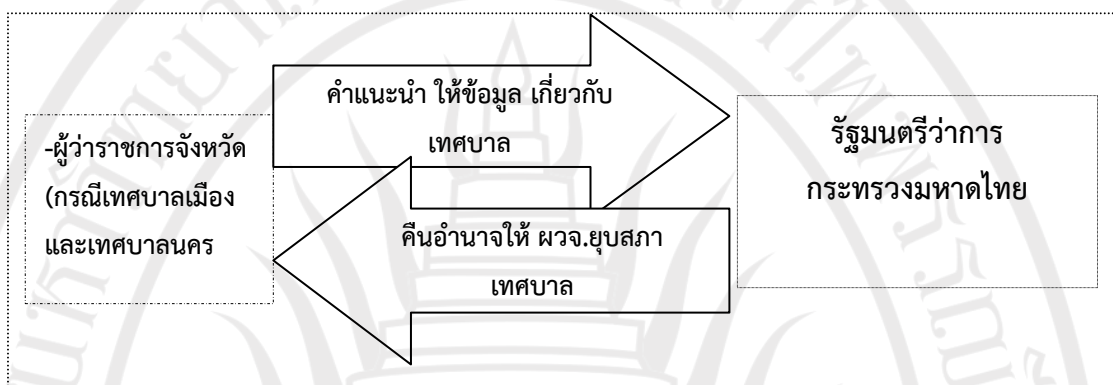
นายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนครเห็นว่า นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติภารกิจของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนด15วันนับแต่วันที่มิคำสั่งเพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามสมควรทั้งนี้คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อนไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต(พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546, ม.45:14)

9.1.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

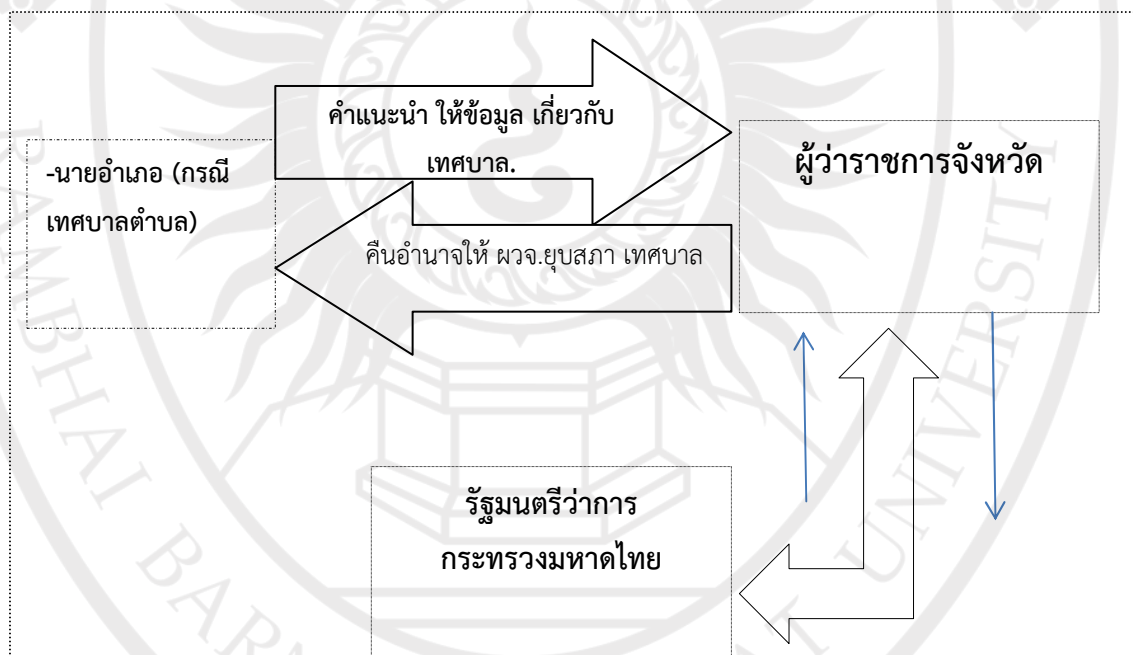
ในกรณีที่เห็นว่า นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลปฏิบัติภารกิจฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการให้เสนอความเห็นตามลำดับเช่น นายอำเภอ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมด้วยหลักฐานเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาหรือกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน(พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546,ม.45:14)

ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสามารถใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งหรือยุบสภาเทศบาลก็ได้นอกจากนี้เมื่อเห็นจำเป็นที่จะให้เทศบาลได้อยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทยโดยตรง ก็ให้ทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เทศบาลใดอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย ตามความในวรรคก่อนบรรดาอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอันเกี่ยวกับเทศบาลนั้น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย (พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546,ม.45:14)

ภาพที่ 9.1 ภาพแสดงการกำกับดูแลเทศบาลของผู้ว่าราชการจังหวัด

ภาพที่ 9.2 ภาพแสดงการกำกับดูแลเทศบาลของนายอำเภอ

9.2 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นสามารถจำแนกภารกิจในการกำกับดูแลออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 9.2.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
- 9.2.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร
- 9.2.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับกฎหมายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 9.2.4 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

9.2.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540,ม.78:19)

9.2.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติราชการในทางที่อาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ หรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติราชการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวได้ แล้วให้รายงานรัฐมนตรีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการในเรื่องดังกล่าวภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัดคำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด(พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540,ม.77:19)

9.2.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับกฎหมายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติได้ ในกรณีที่ปรากฏว่ามตินั้นฝ่าฝืนกฎหมาย กฎหรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการ หรือเป็นมตินี้นอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่งต้องแสดงเหตุผลของการเพิกถอนมตินั้นและต้องกระทำภายใน 30 วันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติ (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540, ม.78:19)

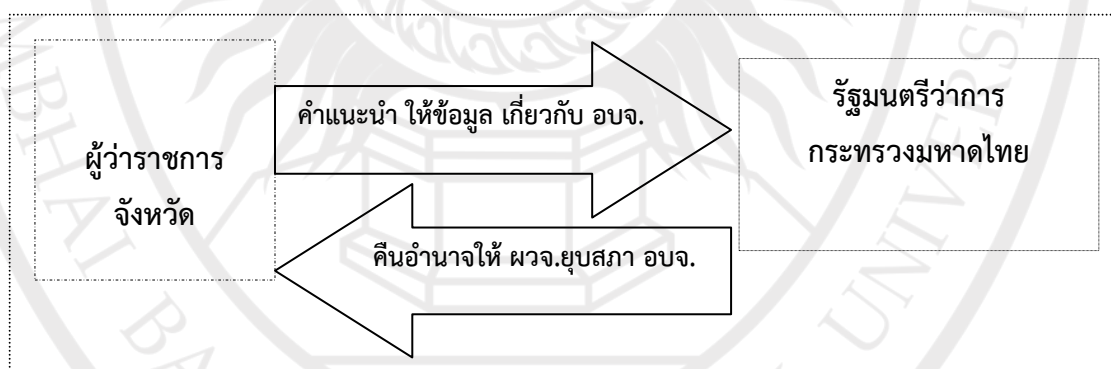

ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานการยืนยันมติดังกล่าวและเหตุผลของการเพิกถอนมติของผู้ว่าราชการจังหวัดต่อรัฐมนตรีภายใน 45 วันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติยืนยันมติเดิม ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการในเรื่องดังกล่าวภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด(พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540,ม.80:19-20)

9.2.4. การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดินฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะดำเนินการสอบสวนก็ได้

ถ้าหากผลการสอบสวนปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีพฤติการณ์เช่นนั้นจริง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอให้รัฐมนตรีใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง หรือ ยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ได้ แต่ต้องให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540,ม.79:19)

ภาพที่ 9.3. ภาพแสดงการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดของผู้ว่าราชการจังหวัด

9.3 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นสามารถจำแนกภารกิจในการกำกับดูแลออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 9.3.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
- 9.3.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร
- 9.3.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

9.3.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

ในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอตามวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอมีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบก็ได้(พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่6)พ.ศ.2546, ม.90:28-29)

9.3.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร

เมื่อนายอำเภอเห็นว่านายกององค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดปฏิบัติราชการในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอข้ามไม่ได้ ให้นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ตามที่เห็นสมควรได้ แล้วให้รีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน 15 วันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว ซึ่งนายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อ ยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ แต่การยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องแสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่6)พ.ศ.2546, ม.92:28)

9.3.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

หากปรากฏว่านายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว

ในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่งจริง ให้นายอำเภอเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด(พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่6)พ.ศ.2546, ม.92:29)

9.4 การกำกับดูแลเมืองพัทยา

ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเมืองพัทยานั้นสามารถจำแนกภารกิจในการกำกับดูแลออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

9.4.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

9.4.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร

9.4.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง

ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเมืองพัทยาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการสามารถจำแนกได้ดังนี้

9.4.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของเมืองพัทยา เพื่อการนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้นายกเมืองพัทยาชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของเมืองพัทยาได้ นอกจากนี้บรรดาเรื่องที่เมืองพัทยาต้องเสนอไปยังรัฐมนตรีหรือกระทรวง ทบวง กรม ให้นายกเมืองพัทยารายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบด้วยในการนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะทำความเห็นเสนอรัฐมนตรี หรือกระทรวง ทบวง กรม แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542,ม.94:7)

9.4.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกเมืองพัทยาปฏิบัติภารกิจในทางที่อาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่เมืองพัทยา หรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติ และผู้ว่าราชการจังหวัดได้ชี้แจง แนะนำหรือตักเตือนแล้ว แต่นายกเมืองพัทยาไม่ปฏิบัติตามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีทราบเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นรีบด่วนที่จะรอข้ามมิได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของ

นายกเมืองพัทยาไว้ตามที่เห็นสมควรได้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542,ม.96:24)

9.4.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับกฎหมายของเมืองพัทยา

ในกรณีที่เมืองพัทยาดำเนินการนอกเขตเมืองพัทยาและกิจการนั้นมีลักษณะที่อาจนำมาซึ่งความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนในเขตเมืองพัทยาหรืออาจกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของประชาชนในเขตเมืองพัทยาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขหรือกระทำการใดๆ ได้ตามสมควรในกรณีที่เมืองพัทยาไม่ปฏิบัติตามและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรผู้ว่าราชการจังหวัดจะออกคำสั่งระงับการดำเนินกิจการดังกล่าวก็ได้รวมถึงการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งยุบสภาเมืองพัทยาแต่ในการยุบสภานั้นต้องแสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยาพ.ศ.2542,ม.97:24)

9.5 การกำกับดูแลกรุงเทพมหานคร

ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของกรุงเทพมหานครนั้นสามารถจำแนกภารกิจในการกำกับดูแลออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 9.5.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับประมาณ
- 9.5.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- 9.5.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับผู้บริหาร

การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการมีรายละเอียดดังนี้

9.5.1 การกำกับดูแลเกี่ยวกับประมาณ

การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานคร ให้รัฐบาลตั้งให้กรุงเทพมหานครโดยตรงภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดให้แก่กรุงเทพมหานครนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบกำหนดการใช้จ่ายเงินดังกล่าวก็ได้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528(ฉบับที่4)พ.ศ.2542, ม.122 : 31)

9.5.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร ดังจะเห็นได้จากการเปิดสมัยประชุมครั้งแรกภายใน 15 วันนับแต่วันเลือกตั้ง

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528(ฉบับที่4)พ.ศ.2542,ม.30:8)

9.5.3 การกำกับดูแลเกี่ยวกับผู้บริหาร

นอกจากนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยังมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการปฏิบัติใดๆ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขัดต่อกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรี หรือเป็นไปในทางที่อาจทำให้เสียประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะยับยั้งหรือสั่งการตามที่ได้เห็นสมควร (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528(ฉบับที่4)พ.ศ.2542,ม.123:31)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีแสดงให้เห็นว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้กระทำการอันเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหรือปฏิบัติการหรือละเลยไม่ปฏิบัติการอันควรปฏิบัติในลักษณะที่เห็นได้ว่าจะเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงแก่กรุงเทพมหานครหรือแก่ราชการโดยส่วนรวมหรือแก่การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528(ฉบับที่4)พ.ศ.2542,ม.25:7)

อย่างไรก็ตามการดำเนินการของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้นจะต้องดำเนินการภายใต้มติของสภากรุงเทพมหานครซึ่งมติในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า2ใน3ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน 15 วันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งมติของสภากรุงเทพมหานคร

9.6 การกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่นโดยภาคประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 กำหนดให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป รวมถึงให้อำนาจแก่ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีข้อความที่ระบุถึงสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยที่กับการมีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่น เช่น สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิทธิในการที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารของรัฐ สิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตนและสิทธิที่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

9.6.1 การเข้าชื่อกันถอดถอน

พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถร่วมกันลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้นได้

หากประชาชนเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นคนใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป จะต้องเข้าชื่อร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จะต้องถือตามเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัดทำคำร้องเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องมีรายละเอียดที่ประกอบด้วย(พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542,ม.5:2)

1) ชื่อ ที่อยู่และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุหรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

2) รายละเอียดของข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นคนใดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะประสงค์ให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนนั้นมีการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างไรจนเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป

3) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

4) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่มีอำนาจดำเนินกิจการให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนตามข้อ 3 ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อด้วยตนเอง

9.6.2 การเข้าชื่อออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถร่วมกันเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ การยื่นคำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542, ม.5 : 2)

1) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัว

2) ประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

3) ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนเพียงพอได้ว่าจะมีความประสงค์จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละข้อกำหนดของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อกำหนดด้วย

4) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งรายชื่อนี้จะต้องแนบคำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเพื่อยืนยันว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตามผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้

9.6.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

ก่อนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พ.ศ.2540 จะมีผลบังคับใช้ ไม่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในข้อกำหนดเกี่ยวกับการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจ การบริหารจัดการสาธารณสุขปศุสัตว์ สาธารณูปการใด ๆ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐโดยตรง ประชาชนไม่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบใดๆ นอกเหนือจากการเสียภาษี แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นมีดังนี้(คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองและยกร่างแผนแม่บทพัฒนาการเมือง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี,2550:60)

- 1) สมัครเป็นผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น
- 2) เลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกท้องถิ่น
- 3) ตรวจสอบพฤติกรรมของคณะผู้บริหารและสมาชิกท้องถิ่น
- 4) เข้าชื่อเพื่อถอดถอนคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น
- 5) เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น
- 6) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 7) การมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบังคับท้องถิ่น
- 8) แสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสียของโครงการที่รัฐจะดำเนินการในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 9) ร้องทุกข์ คัดค้าน การดำเนินการใดๆ ของท้องถิ่นที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อนต่อองค์กรอิสระ
- 10) เข้าร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง
- 11) กำกับตรวจสอบงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 12) ขอทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีผู้ให้ความหมาย“การมีส่วนร่วม”(Participation)ไว้ค่อนข้างหลากหลาย ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527:183)ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม(group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้การกระทำการ (contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ในรูปของสมการ ดังนี้

การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือ ร่วมใจ + การประสานงาน+รับผิดชอบ
Participation = cooperation + coordination + responsibility

1. ความร่วมมือร่วมใจ(Cooperation)หมายถึงความตั้งใจของบุคคลที่จะมาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

2. การประสานงาน(Coordinationหมายถึงห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพในการกระทำกิจกรรมหรือการงาน

3. ความรับผิดชอบ(Responsibility)หมายถึงความรู้สึกผูกพันในการกระทำงานและในการทำให้เชื่อถือไว้วางใจ

3. การมีส่วนร่วม(Participation)คือเป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความ ต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกัน จะต้องมีความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการมีส่วนร่วมนั้นต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้นกระทำผ่านองค์กร(Organization) ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้(ยุพาพร รูปงาม, 2545:5)

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์(อ้างแล้ว:183)ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วม หมายถึงการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของ บุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา(2546:4)ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วม คือ การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้า ร่วมการตัดสินใจหรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคมิใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผิน แต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

ชิต นิลพานิช และกุลธนา ธนาพงศธร(2532:350)ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาชนบท หมายถึงการที่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทได้เข้ามีส่วนร่วมหรือเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาชนบทขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือทุกขั้นตอนแล้วแต่เหตุการณ์จะเอื้ออำนวย

นอกจากนี้ยังมีกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อตรวจสอบองค์กรปกครองท้องถิ่นในลักษณะแตกต่างกันเพื่อให้ประชาชนใช้เป็นช่องทางของการมีส่วนร่วม ในกรณีนี้เป็นการแสดงออกของประชาชน(ซึ่งโดยปกติจะเป็นกลุ่มก้อนมากกว่าเป็นปัจเจกบุคคลหรือรายบุคคล) โดยตรง เพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นตอบสนองความต้องการหรือความคิดเห็นของกลุ่มคน ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นหรือความมีจิตสาธารณะ (Public minded) ที่ต้องการเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองลักษณะการมีส่วนร่วมเช่นนี้แม้จะไม่มีกฎหมายหรือระเบียบรับรองแต่ในบางครั้งกลับมีพลังและผลในเชิงปฏิบัติมากกว่าทั้งนี้เพราะมีความเป็นธรรมชาติและเกิดจากความรู้สึกที่แท้จริงมิใช่ถูกบังคับ (Force) โดยกฎหมายและระเบียบ

9.7 บทสรุป

การบริหารราชการได้กระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น จุดมุ่งหมายของการกระจายอำนาจคือ การที่ทุกภาคส่วนประกอบด้วย ภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการท้องถิ่น แต่ในการบริหารงานภายใต้เงื่อนไขของความเป็นรัฐนั้นต้องมีแนวทางที่คงไว้ซึ่งความเป็นเอกภาพเป็นหนึ่งเดียวกัน แม้ท้องถิ่นจะมีอำนาจในการบริหารแต่ในขณะเดียวกันภายใต้อำนาจดังกล่าวนั้นยังคงต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลทั้งจากหน่วยงานภาครัฐในฐานะของผู้กำหนดนโยบายภาพรวมของประเทศ ดังนั้นบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคที่เคยเป็นเสมือนผู้บังคับบัญชาของราชการส่วนท้องถิ่นจึงเน้นหนักไปในทางการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแต่ยังคงใช้หลักการรวมอำนาจ(Centralization)เพื่อให้ท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่อย่างรัดกุมภายใต้กฎหมายระเบียบและนโยบายของประเทศ องค์กรปกครองท้องถิ่นจึงต้องได้รับการกำกับดูแลการใช้อำนาจภายใต้เงื่อนไขการกำกับดูแลที่แตกต่างกัน เช่น การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีภาครัฐทำให้หน้าที่กำกับดูแล ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ กำกับดูแลเกี่ยวกับคณะผู้บริหาร การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง โดยมีการกำหนดให้เป็นหน้าที่โดยตรงของนายอำเภอ และหรือผู้ว่าราชการจังหวัด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 กำหนดให้ราษฎรมีสสิทธิ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบังคับท้องถิ่น แสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ของโครงการที่รัฐจะดำเนินการในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบฝึกหัดบทที่ 9

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ราชการบริหารส่วนกลางหมายถึง
2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายถึง
3. ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หมายถึง
4. จงอธิบายการใช้อำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่นที่กระทำโดยราชการส่วนกลาง
5. จงอธิบายการใช้อำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่นที่กระทำโดยราชการส่วนภูมิภาค
6. จงอธิบายเกี่ยวกับการใช้อำนาจกำกับดูแล เทศบาล
7. จงอธิบายเกี่ยวกับการใช้อำนาจกำกับดูแล องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยข้าราชการส่วนภูมิภาค
8. จงอธิบายเกี่ยวกับการใช้อำนาจกำกับดูแล องค์การบริหารส่วนตำบล โดยข้าราชการส่วนภูมิภาค
9. จงอธิบายเกี่ยวกับการใช้อำนาจกำกับดูแล เมืองพัทยา โดยข้าราชการส่วนภูมิภาค
10. จงอธิบายเกี่ยวกับการใช้อำนาจกำกับดูแล กรุงเทพมหานคร โดยของข้าราชการการเมือง
11. ภาคประชาชนสามารถใช้อำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไรบ้าง

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองและยกร่างแผนแม่บทพัฒนาการเมือง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2550). แผนแม่บทพัฒนาการเมือง. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

ชิต นิลพานิช และกุลธนา ธนาพงศธร .(2532) .การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ชนบท . ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบลหมู่บ้าน. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา,(2547). การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และ กรณีตัวอย่าง. เชียงใหม่:สิริลักษณ์การพิมพ์ 2547.

นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ .(2527) .การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระราชบัญญัติเทศบาล ฉบับที่ 12 พ.ศ.2546.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยาพ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่5) พ.ศ. 2546.

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 (ฉบับที่3) พ.ศ.2546

ยุพาพร รูปงาม. (2545). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูป ระบบราชการ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.